

STRESZCZENIE ROZPRAWY DOKTORSKIEJ

Imię i nazwisko autora:

mgr Izabela Olczak

Stopień/tytuł naukowy oraz imię i nazwisko promotora rozprawy:

ks. prof. zw. dr hab. Jarosław Michalski

Stopień/tytuł naukowy oraz imię i nazwisko promotora pomocniczego rozprawy:

dr Kinga Krawiecka

Temat rozprawy doktorskiej:

**Stymulowanie twórczości plastycznej uczniów w młodszym wieku szkolnym.
Uwarunkowania motywacyjne**

Słowa kluczowe:

Twórczość plastyczna, uczeń klasy 1-3 szkoły podstawowej, motywacja zewnętrzna, motywacja wewnętrzna, stymulowanie, nauczyciel

Streszczenie:

Rozprawa doktorska pod tytułem: „Stymulowanie twórczości plastycznej uczniów w młodszym wieku szkolnym. Uwarunkowania motywacyjne”, w zamyśle autorki stanowi próbę analizy wpływu wzmocnień zewnętrznych oraz wewnętrznych na jakość i poziom zaangażowania w aktywność plastyczną uczniów klas 1-3 szkoły podstawowej. Istota podjętej problematyki wskazuje na niezwykle ważne miejsce twórczości w rozwoju dziecka. Każdy z nas już od najmłodszych lat wyposażony jest w dyspozycje twórcze, które różnicuje jedynie rodzaj oraz ukierunkowanie konkretnych zdolności. Wybrany przez autorkę rozprawy młodszy wiek szkolny jest okresem wielu zmian w życiu dziecka. Jego wiedza o świecie w dużej mierze wpływa na jakość i ekspresję prezentującą się w wytworach plastycznych. Dzieci w tym wieku poszukują nowych doznań i zainteresowań. Wskutek intensywnego oddziaływania środowiska szkolnego, a także rodzinnego uczniowie stają się podatni na działanie czynników warunkujących rozwój ich twórczości. Ponadto, wpływ tych środowisk ma ogromne znaczenie w kształtowaniu zaplecza motywacyjnego młodego człowieka.

Za główne cele badawcze rozprawy wybrano cele teoretyczno-poznawcze i praktyczno-wdrożeniowe. Celem teoretyczno-poznawczym jest identyfikacja i opis rodzajów motywacji i ich wpływu na poziom twórczości plastycznej uczniów

w młodszym wieku szkolnym oraz czynników motywacyjnych wymagających stymulacji oraz aktywizacji przez nauczycieli i rodziców w chwili podejmowania przez dziecko działalności plastycznej. Z kolei celem praktyczno-wdrożeniowym jest autorska propozycja działań jakie należy podjąć, aby pozytywnie pobudzić aktywność twórczą uczniów w młodszym wieku szkolnym. Zawiera ona zestawy koncepcji i kierunków działań wraz ze zbiorem praktycznych rozwiązań, skoncentrowanych wokół wpływu określonego rodzaju motywacji na aktywność plastyczną uczniów.

W celu zgłębienia wiedzy na temat danego zjawiska, zastosowano w pracy podejście metodologiczne zwane triangulacją. Autorka połączyła różne typy sytuacji i rodzaje reakcji poprzez wykorzystanie następujących metod badawczych: kwestionariusz ankiety, wywiad swobodny ze standaryzowaną listą poszukiwanych informacji, przeprowadzenie obserwacji oraz analizę wytworów (prac plastycznych dzieci). Proces badawczy z ogólnej perspektywy opierał się na metodzie eksperymentu pedagogicznego.

W pracy szczególne miejsce zajęła rola nauczyciela, który poprzez właściwe motywowanie do aktywności plastycznej, potrafi również odpowiednio wesprzeć, zorganizować swój warsztat pracy, ułatwiać uczniom dostęp do wiedzy na temat sztuki oraz torować drogę do wszechstronnego rozwoju.

Całość dysertacji stanowi zbiór treści oscylujących wokół tematyki stymulowania aktywności plastycznej uczniów klas 1-3 szkoły podstawowej, uwarunkowanych różnymi rodzajami motywacji. Wyniki przeprowadzonych badań mogą być wykorzystywane zarówno przez nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej oraz przedszkolnej, jak i rodziców-opiekunów młodego pokolenia. Przede wszystkim grupy te będą w stanie zrozumieć i dostosować mechanizmy motywacyjne, wspomagające aktywizowanie dzieci do działań plastycznych, zwłaszcza czynności rysunkowych. Osoby te, będą również w stanie dokonać pewnych modyfikacji wykorzystywanych w codziennej praktyce zabiegów motywacyjnych i wychowawczych, celem lepszego dostosowania do rzeczywistości, w której funkcjonują dzisiejsze dzieci.